

De Safety Culture Ladder & gemeente de Ronde Venen

Samen willen we de veiligheid van het werk in de hele bouwsector verbeteren. Daarom nemen de ondertekenaars van de Governance Code Veiligheid in de Bouw (GCVB), vanaf 1 januari 2022 het veiligheidsbewustzijn als verplichting op in aanbestedingen of contracten. Daarbij hanteren zij de NEN Safety Culture Ladder SCL (voorheen Veiligheidsladder). Dit past in het streven van de GCVB om het veiligheidsbewustzijn in de bouw te verbeteren door samenwerking, standaardisatie en uniformering, scholing en van elkaar te leren. Veel bedrijven in de bouw hebben al ervaring met de certificering en delen hun ervaringen om elkaar verder te helpen stappen te blijven maken.

GOVERNANCE
CODE
VEILIGHEID
BOUW

NAAM ORGANISATIE:
GEMEENTE DE RONDE VENEN

LOCATIE:
**DRIE GEMEENTELIJKE WERVEN
(ABCOUDE, MIJDECHT, WILNIS)**

AANTAL MEDEWERKERS:
ONGEVEER 40

TYPE CERTIFICERING:
SCL, TREDE 3

‘Stop incidenten niet weg, maar gebruik ze’

Hij vond zijn nieuwe werkplek toen hij hier drie jaar geleden in dienst kwam ‘nogal rommelig’, omschrijft gemeentesecretaris Marco Vonk. ‘Op veel vlakken. De organisatie, maar ook bijvoorbeeld de buitendienst. Er werd nogal losjes met de veiligheidsvoorschriften omgegaan, en dat was ik absoluut niet gewend.’

Als organisatieadviseur en interim-manager werkte hij eerder bij diverse gemeentes en bij industriële bedrijven, dus hij had genoeg vergelijkingsmateriaal, zegt Vonk. ‘De werven hier waren rommelig. Medewerkers langs de weg droegen niet altijd hun reflecterende kleding. Of en wanneer de brandblussers waren gekeurd, werd niet goed vastgelegd: allemaal simpele dingetjes, maar daar gaat het uiteindelijk wél om.’

Geen losse snoertjes

Het verschil tussen overheid en industrie op het gebied van veiligheidsbesef is opvallend, zegt hij. ‘Tijdens een extern overleg in een hotel, zag ik dat de directeur van een kartonfabriek een los snoetje van de overheadprojector op de grond vastplakte met een stuk tape uit z’n koffertje. Geen losse snoertjes, niet in je eigen fabriek, maar ook niet elders. Bij een andere opdrachtgever was de

De Safety Culture Ladder & gemeente de Ronde Venen

GOVERNANCE
CODE
VEILIGHEID
BOUW

afpraak dat als je iemand aan de telefoon kreeg die duidelijk aan het autorijden was, ook als dat handsfree was, dat je dan het gesprek beëindigde. **Dat besef van veiligheid altijd en overal in een organisatie merkbaar is in houding en gedrag, dat het verankerd is in de cultuur en niet alleen als er een keurmeester langs komt, dát is belangrijk. Daar richt de SCL zich op.**

Twee jaar geleden startte de gemeente De Ronde Venen het SCL-traject bij de gemeentelijke werven, onder begeleiding van een extern bureau. 'Die rommeligheid daar was een goed uitgangspunt. Natuurlijk probeerde iedereen z'n werk goed te doen', benadrukt Vonk. 'Maar de losheid waarmee met sommige voorschriften werd omgesprongen, dat wil je gewoon niet.' De onveilige situaties werden in beeld gebracht, de registratie is nu op orde. Er is aandacht voor veiligheid in het opleidingsprogramma, er zijn toolbox-meetings, er wordt veel over veiligheid gepraat én verbeteringen worden meteen doorgevoerd.

'Natuurlijk probeerde iedereen z'n werk goed te doen'

Niet in korte broek werken

'Onze veiligheidskleding was geel, nu oranje. Want dat is de nieuwe standaard. Buiten mag niemand meer in een korte broek werken. En ja, natuurlijk roept dat tijdens een hete zomer weerstand op. Maar het risico op een tekenbeet of verwondingen is gewoon groot, dat willen we absoluut niet.' De audit bij de werven is nu in volle gang. In de herfst gaan we verder met de rest van de organisatie.'

Tips voor gemeentes

Heeft hij tips voor andere gemeentes die hiermee aan de slag willen? 'Het draait om het probleembesef. Maak de risico's concreet. Wat kunnen de consequenties zijn als je níet veilig werkt? Gebruik voorbeelden uit je eigen praktijk, of van andere organisaties. Ik heb elders meegemaakt dat iemand niet goed oplette met een oplegger en een halve voet kwijtraakte. Dat wil je niet. Nooit. Iedereen moet 's avonds weer gezond thuiskomen. Stop de incidenten niet weg, maar gebruik ze als hefboom om voortgang te boeken. Wees beeldend, praktijkgericht en concreet. Ook als je éventjes dat dak opgaat, dan moet je tóch dat tuigje aantrekken.'

Sociaal veilige omgeving

Het risico op ongevallen is voor buitendienst medewerkers misschien groter dan voor 'de beleidsmedewerker in het sociale domein', erkent hij. 'Maar ook op kantoor kun je over een los kabeltje struikelen. En het gaat ook om feedback geven, in een sociaal veilige omgeving werken.' Van het management tot werkvloer, veiligheid moet bij iedereen tussen de oren zitten, benadrukt Vonk. Niet alles als een soort corvee snel in orde maken omdat er een keuring komt, maar zorgen dat iedereen altijd zo veilig mogelijk werkt. 'Ik heb nu ook mijn veiligheidsschoenen aan, want vanmiddag ga ik naar de buitendienst.'

Bekijk meer
praktijkverhalen
over ViA en SCL.